

MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

6 HAZİRAN 2017

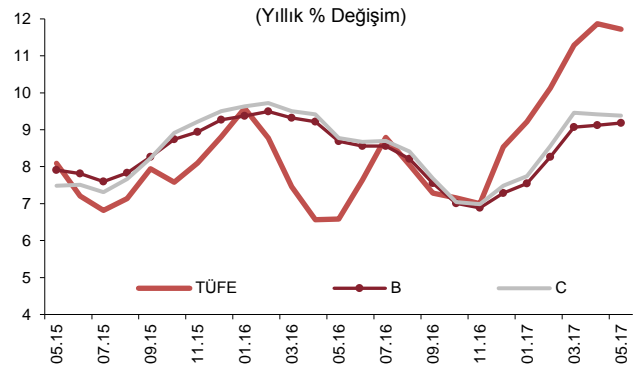
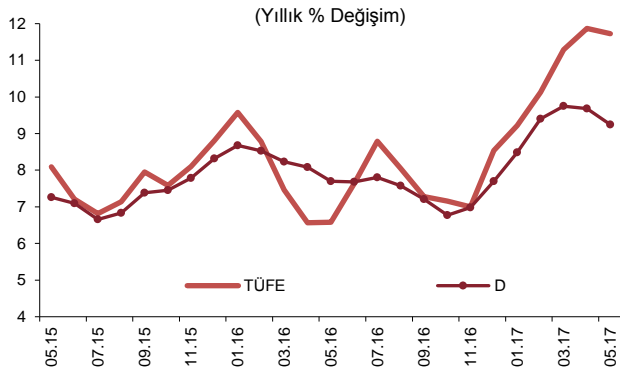
ÖZET...

Mayıs ayında tüketici fiyatları yüzde 0,45 oranında artmış ve yıllık enflasyon 0,15 puan azalarak yüzde 11,72 olmuştur. Bu dönemde gıda enflasyonundaki yukarı yönlü seyir devam etmiştir. Enerji enflasyonundaki düşüş Mayıs ayında da sürerken hizmet enflasyonunda yükseliş kaydedilmiştir. Temel mal grubunda Türk lirasındaki birikimli değer kaybının gecikmeli etkileri hissedilmeye devam etmiştir. Bununla birlikte, giyim fiyatlarında yöntem değişikliğinden kaynaklanan geçici faktörler temel mal grubunda enflasyonu düşürücü yönde etki yapmıştır. Söz konusu geçici etkiler arındırıldığında enflasyonun ana eğiliminde sınırlı bir düşüş olduğu gözlenmiştir.

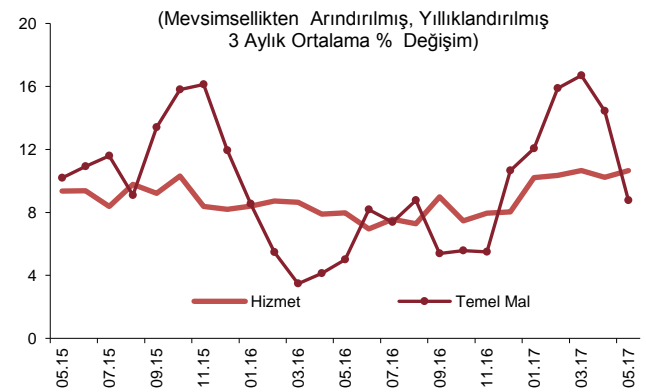
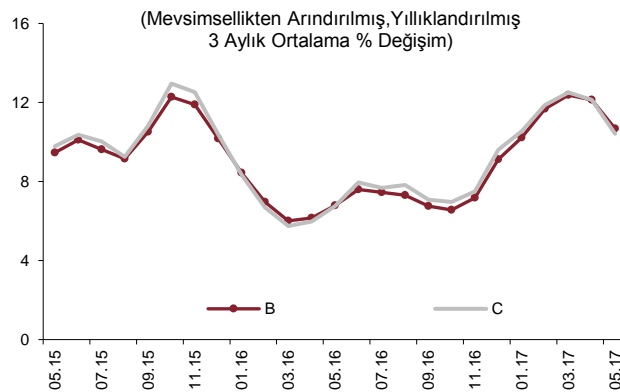
...DEĞERLENDİRMELER...

Mayıs ayında tüketici fiyatları yüzde 0,45 oranında artmış ve yıllık enflasyon 0,15 puan düşerek yüzde 11,72 olmuştur. Bu dönemde B ve C endekslerinin yıllık değişim oranları nispeten yatay seyrederek sırasıyla yüzde 9,19 ve 9,38 olarak gerçekleşmiştir.

Alt grupların yıllık tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, bir önceki aya göre gıda grubu katkısının 0,22 puan arttığı, enerji grubu katkısının ise 0,30 puan azaldığı görülmüştür. Temel mal ve hizmet gruplarının katkısında ise önemli bir değişim olmamıştır.

Mevsimsellikten arındırılmış verilerle çekirdek enflasyon göstergelerinin üç aylık ortalamaları incelendiğinde ana eğilimde düşüş gözlenmiştir. Bu dönemde hizmet grubunun eğilimi yatay seyrederken temel mal grubunun eğilimi, giyim fiyatlarına bağlı olarak, belirgin oranda yavaşlamıştır. Giyim enflasyonundaki yavaşlama büyük ölçüde yöntemsel değişiklikten gelen geçici etkileri yansıtmaktadır. Bu etkiler dikkate alındığında ana eğilimdeki iyileşmenin daha sınırlı olduğu gözlenmektedir.

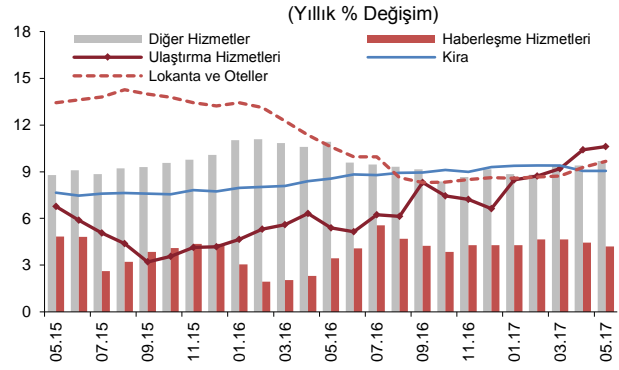
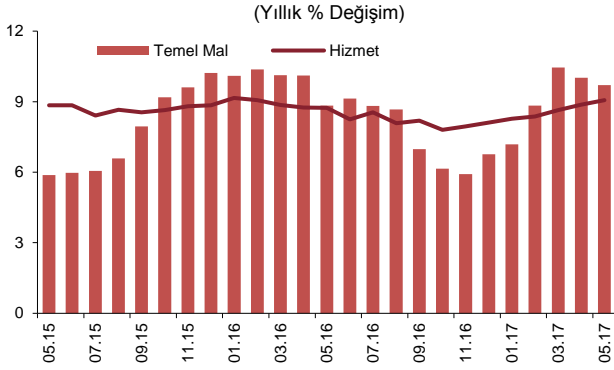

Mayıs ayında hizmet grubu fiyatları yüzde 0,93 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu 0,19 puan yükselerek yüzde 9,06 olmuştur. Aylık bazda, lokanta otel grubunda gıda fiyatlarındaki seyre bağlı olarak yemek hizmetleri, ulaştırma grubunda karayolu ile yolcu taşımacılığı, diğer hizmetler

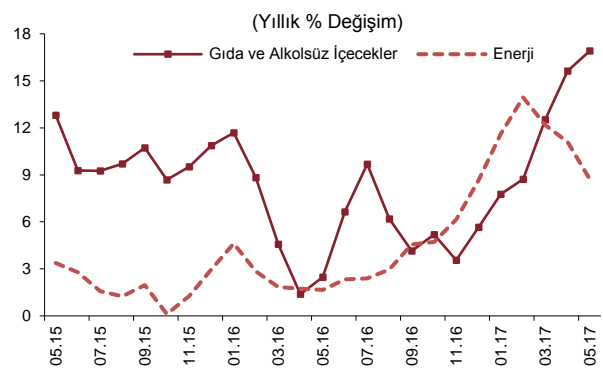
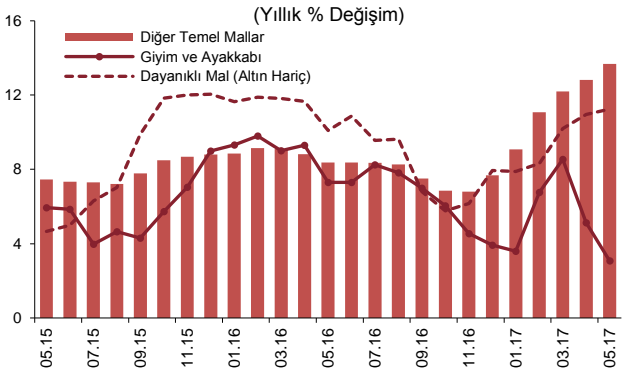
MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

6 HAZİRAN 2017

grubunda ise paket tur fiyatlarında (yüzde 14,63) belirgin artışlar gözlenmiştir. Bu doğrultuda, yıllık enflasyon söz konusu gruplarda yükselirken kirada yatay seyretmiş, haberleşme grubunda ise gerilemiştir.

Temel mal grubu yıllık enflasyonu Mayıs ayında 0,31 puan azalarak yüzde 9,71'e gerilemiştir. Bu düşüşte giyim grubu etkili olurken giyim dışı gruplarda Türk lirasındaki birikimli değer kaybının gecikmeli etkileri hissedilmeye devam etmiştir. Giyim fiyatlarındaki dönemsel artış geçmiş yıllara göre daha sınırlı gerçekleşmiştir. Bu gelişmede, yukarıda da belirtildiği gibi, ağırlık yapısındaki değişimin belirgin bir etkisi olmuştur. Diğer yandan, dayanıklı tüketim malı fiyatları otomobil ile elektrikli ve elektriksiz ev aletleri kaynaklı sınırlı bir düşüş göstermiştir. Bu dönemde giyim ve dayanıklı tüketim dışı temel mallarda yüksek fiyat artışları devam etmiş, grup yıllık enflasyonu yüzde 13,68 ile endeks tarihinin en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Bu grupta konutun bakım-onarımı ve ev ile ilgili temizlik malzemelerindeki fiyat artışları öne çıkmıştır.

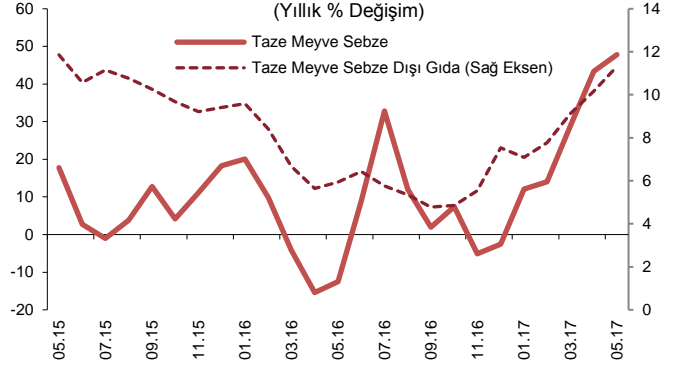
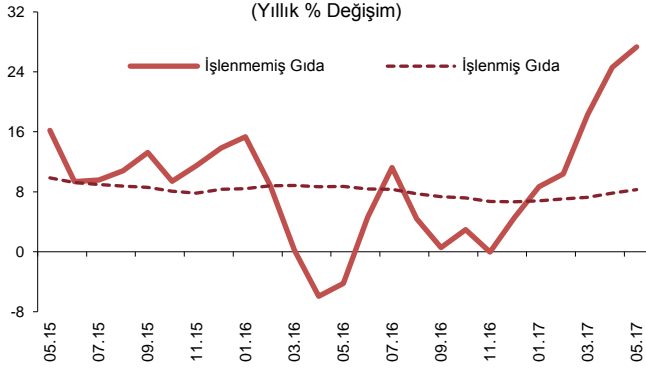
Enerji fiyatları Mayıs ayında yüzde 1,07 oranında azalmıştır. Uluslararası petrol fiyatlarındaki düşüş ve Türk lirasındaki değer kazancına bağlı olarak bu dönemde akaryakıt ve tüp gaz fiyatları sırasıyla yüzde 2,89 ve 1,63 oranında gerilemiştir. Diğer yandan, belediyelerce belirlenen şebeke suyu fiyatlarındaki artış eğilimi devam etmiştir. Bu gelişmelerle birlikte, enerji grubu yıllık enflasyonu 2,38 puanlık düşüşle yüzde 8,72 olmuştur.

Mayıs ayında gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yıllık enflasyon 1,28 puan yükselerek yüzde 16,91'e ulaşmıştır. Bu gelişmede, işlenmemiş gıda fiyatları öne çıkarken yıllık enflasyon işlenmiş gıda grubunda da yükselmiştir. Mevsimsel etkilerden arındırılmış işlenmemiş gıda fiyatları Mayıs ayında önemli bir oranda artmış, bunda özellikle kırmızı et fiyatlarındaki (yüzde 3,46) güçlü yükselişin etkisi dikkat çekmiştir. Bu dönemde yıllık enflasyon taze meyvelerde yatay seyrederken sebze grubunda yukarı yönlü seyrini sürdürmüştür. Böylelikle, işlenmemiş gıda yıllık enflasyonu düşük bazın da etkisiyle yüzde 27,33'e ulaşmıştır. İşlenmiş gıda fiyatları aylık yüzde 0,87 ile yüksek bir oranda artmaya devam etmiş, grup yıllık enflasyonu yüzde 8,27 olarak gerçekleşmiştir. Alt gruplar bazında ekmek ve alkolsüz içecek kalemlerindeki (gazlı içecek, maden suyu, kahve

MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

6 HAZİRAN 2017

vb.) yüksek fiyat artışları öne çıkmıştır. Bu doğrultuda, taze meyve-sebze dışı gıda yıllık enflasyonu kademeli yükselişini Mayıs ayında da sürdürmüştür.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Mayıs 2017	Mayıs 2016	Mayıs 2017	Mayıs 2016
TÜFE	0,45	0,58	11,72	6,58
1. Mallar	0,24	0,50	12,90	5,68
Enerji	-1,07	1,09	8,72	1,65
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	-0,55	-1,64	16,91	2,47
İşlenmemiş Gıda	-1,95	-4,05	27,33	-4,22
Taze Meyve-Sebze	-7,77	-10,54	47,82	-12,53
Diğer İşlenmemiş Gıda	2,06	-0,03	16,96	1,20
İşlenmiş Gıda	0,87	0,43	8,27	8,71
Ekmek ve Tahıllar	1,19	0,40	7,92	9,93
Diğer İşlenmiş Gıda	0,69	0,45	8,47	8,04
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	1,25	1,78	11,96	9,63
Temel Mallar	1,77	2,06	9,71	8,83
Dayanıklı Mallar (Altın Hariç)	-0,08	-0,34	11,25	10,09
Giyim ve Ayakkabı(*)	6,07	8,19	3,07	7,30
Diğer Temel Mallar	0,93	0,17	13,68	8,38
Alkollü İçecekler ve Tütün	0,00	-0,03	21,69	12,79
Altın	-3,92	5,27	20,05	17,12
2. Hizmetler	0,93	0,76	9,06	8,74
Kira	0,76	0,77	9,04	8,56
Lokanta ve Oteller	0,89	0,51	9,68	10,59
Ulaştırma Hizmetleri	0,44	0,25	10,61	5,40
Haberleşme Hizmetleri	0,88	1,12	4,20	3,44
Diğer Hizmetler	1,28	1,00	9,70	10,92
3. Temel Göstergeler				
B - İşlenmemiş Gıda Ürünleri, Enerji, Alkollü İçkiler ve Tütün ile Altın Hariç TÜFE	1,26	1,20	9,19	8,69
C - Enerji, Gıda ve Alkolsüz İçecekler, Alkollü İçkiler ile Tütün Ürünleri ve Altın Hariç TÜFE	1,33	1,36	9,38	8,77
D - İşlenmemiş Gıda, Alkollü İçecekler ve Tütün Ürünleri Hariç TÜFE	0,81	1,21	9,24	7,70

Kaynak: TÜİK.

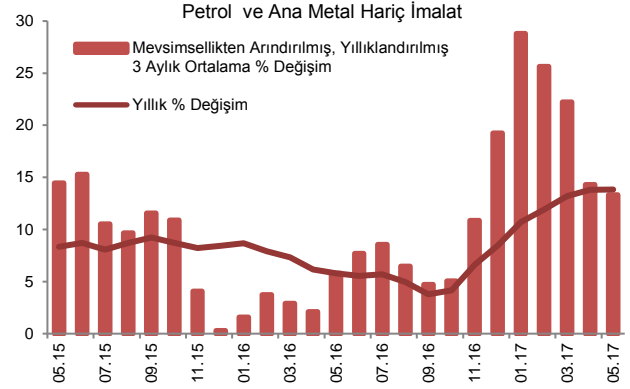
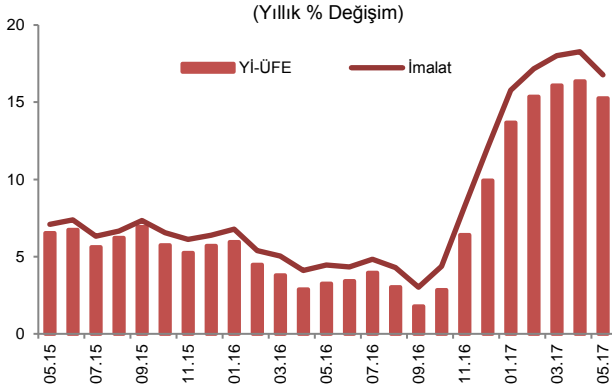
(*) Giyim hizmetlerini içermemekte olup, sadece malları kapsamaktadır.

MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

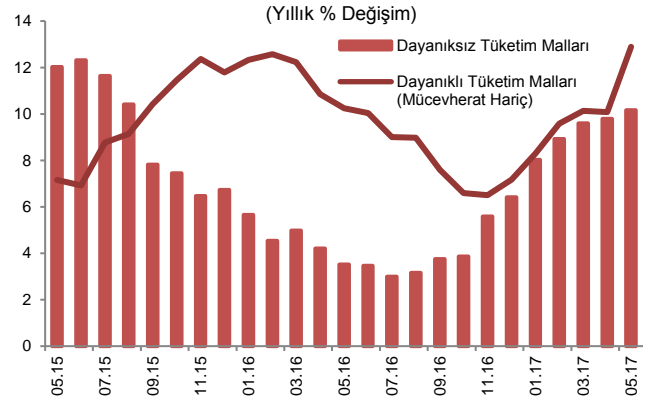
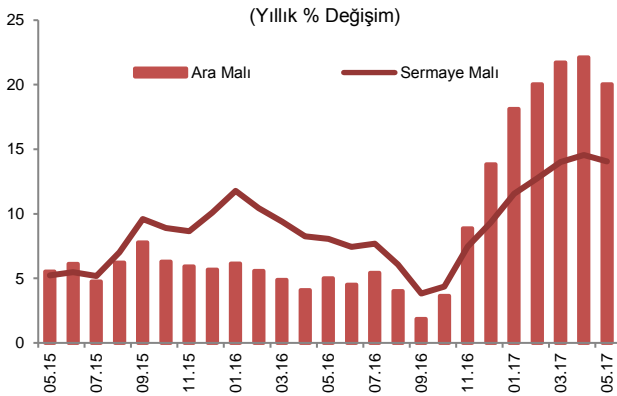
6 HAZİRAN 2017

...Yİ-ÜFE...

Yurt içi üretici fiyatları Mayıs ayında yüzde 0,52 oranında artmış, yıllık enflasyon 1,11 puan gerileyerek yüzde 15,26 olmuştur. Bu gelişmede, uluslararası emtia fiyatları (petrol ve metal) ile döviz kurundaki olumlu seyir belirleyici olmuştur. Yıllık enflasyon, imalat sanayisinde yüzde 16,77'ye gerilerken petrol ve ana metal hariç imalat sanayisinde yatay seyrederek yüzde 13,83 olarak gerçekleşmiştir. Petrol ve ana metal hariç imalat sanayi fiyatlarının mevsimsellikten arındırılmış ana eğilimi sınırlı bir oranda zayıflamakla birlikte yüksek seviyesini korumuştur.

Ana sanayi gruplarına göre incelendiğinde, Mayıs ayında fiyat artışlarının ara malı ve sermaye mallarında ılımlı seyrettiği, dayanıklı tüketim (mücevherat hariç) ve dayanıksız mallarda ise (sırasıyla yüzde 3,16 ve 1,38) belirgin olduğu gözlenmiştir. Dayanıklı tüketim mallarında mobilya ve tüketici elektroniği ürünlerindeki fiyat gelişmeleri öne çıkarken dayanıksız tüketim mallarında et ürünleri, meyve ve sebzeler ile unlu mamuller gibi gıda kalemleri belirleyici olmuştur. Bu dönemde sermaye mallarında gözlenen fiyat artışında ise motorlu kara taşıtları öne çıkmıştır. Sonuç olarak bu dönemde, tüketici fiyatları üzerindeki üretici fiyatları kaynaklı baskılar bir miktar zayıflamakla birlikte güçlü seyrini korumuştur.

MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

6 HAZİRAN 2017

...TABLOLAR

Mayıs Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	Mayıs 2017		Mayıs 2016	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,45	11,72	0,58	6,58
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	21,77	-0,55	16,91	-1,64	2,47
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,87	0,00	21,69	-0,03	12,79
Giyim ve Ayakkabı	7,33	5,97	3,15	8,04	7,32
Konut	14,85	0,40	7,56	0,38	6,51
Ev Eşyası	7,72	0,77	6,70	-0,28	9,18
Sağlık	2,63	0,23	13,29	0,25	9,58
Ulaştırma	16,31	-0,73	15,81	1,10	5,72
Haberleşme	4,12	0,51	3,72	0,92	2,86
Eğlence ve Kültür	3,62	2,42	10,86	0,91	8,97
Eğitim	2,69	0,90	9,48	1,04	7,56
Lokanta ve Oteller	8,05	0,89	9,68	0,51	10,59
Çeşitli Mal ve Hizmetler	5,04	-0,91	11,60	0,95	11,87

Kaynak: TÜİK.

Mayıs Ayı Yİ-ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	Mayıs 2017		Mayıs 2016	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Yİ-ÜFE	100	0,52	15,26	1,48	3,25
Madencilik	3,36	-0,54	13,95	2,43	-0,39
İmalat	88,79	0,57	16,77	1,87	4,45
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	86,18	0,77	15,92	1,49	5,45
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	77,80	0,97	13,83	0,95	5,79
Elektrik, Gaz Üretimi ve Dağıtımı	6,81	0,31	-1,60	-3,25	-8,63
Su Temini	1,03	0,72	11,25	0,49	7,58
Ana Sanayi Kollarına Göre Yİ-ÜFE					
Ara Malı		0,16	20,04	1,90	5,00
Dayanıklı Tüketim Malları		2,74	14,34	1,64	11,35
Dayanıklı Tüketim Malları (Mücevherat Hariç)		3,16	12,89	0,59	10,25
Dayanısız Tüketim Malları		1,38	10,16	1,04	3,51
Sermaye Malı		0,62	14,07	1,05	8,06
Enerji		-1,20	11,50	1,35	-9,51

Kaynak: TÜİK.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.